T089 ATĐ 1 (40) Luận A Tỳ Đạt Ma Thức Thân Túc Q1-Mục Kiền Liên

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1539

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC
THAÂN TUÙC
Taùc giaû: A la haùn Ñeà Baø Thieát Ma.
Haùn dòch: Ñôøi Ñöôøng, Tam Taïng Phaùp sö Huyeàn Trang.
QUYEÅN 1
Tuïng ñaàu: Quy Leã Taùn
Laïy baäc Ñaïi giaùc, Vua giaùc ngoä,
Vua giaùc ban maët trôøi ba coõi,
Phaùp maàu giaûi thoaùt nöông veà trí,
Ngöôøi tueä, choã döïa caùc Thaùnh chuùng.
Bieån A-tyø-ñaït-ma khoù vöôït,
Lôøi Phaät tuoân traøo ngaøn Thaùnh uoáng,
Ñoái caûnh bieån lôùn kheùo quyeát ñoaùn,
Neân nay con chí thaønh kính leã.
Maët trôøi saùng khoâng chieáu nhaân gian,
Röøng raäm si meâ ai döùt tröø,
Neáu khoâng luaän A-tyø-ñaït-ma,
Neûo trí nhaän bieát, ai dieät meâ?
Ñeøn chaùnh phaùp A-tyø-ñaït-ma,
Trí caên baûn maét saùng trong taâm,
Göôm taø luaän röøng soi bieát roõ,,
Uy löïc Ñaïi só Nhö Lai taïng.
Ñaïo maét tueä soi khaép ba coõi,
Heát thaûy ñeøn phaùp, bieån lôøi Phaät,

Phaùt khôûi thaéng tueä phaù tan nghi,
Laø ñöôøng phaùp roäng cuûa Hieàn Thaùnh.
Baäc trí, ao ñaày traøn nöôùc tueä,
Duõng maõnh caàu trí neàn taûng vöõng,
Thoâng saùng toät roõ thaéng phaùp naøy,
Chaân Phaät töû ngoä Thaùnh giaùo aáy.
Baøi tuïng toùm löôïc:
Tröôùc: Uaån Muïc-kieàn-lieân,
Keá: Boå-ñaëc-giaø-la,

Nhaân, sôû duyeân, nhieàu loaïi,
Boán caâu laø roát sau.

Uaån Thöù 1: MUÏC KIEÀN LIEÂN, Phaàn 1

Tuïng OÁt-ñaø-nam thöù nhaát: Caên, haønh aùc, töôûng, Taàm, töù, giôùi, laäu, Löûa aùi, sôû höõu, Caáu phöôïc ñeàu ba. Sa-moân Muïc-lieân noùi theá naøy: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi thaày aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong kheá kinh, Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi veà ba caên baát thieän: Tham laø caên baát thieän, saân laø caên baát thieän, si laø caên baát thieän. Thaày aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá! Laïi hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø coù ngöôøi ñoái vôùi tham laø caên baát thieän ñaõ quan saùt, ñang quan saùt, seõ quan saùt, ñoù laø ñieàu baát thieän. Thaày aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Quan saùt noù nhö theá naøo? Quaùn veà quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi quaùn veà quaù khöù, neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà hieän taïi, neân noùi coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi laø hai taâm tröôùc sau cuøng hoøa hôïp, maø chæ noùi moät beân laø sôû quaùn (ñoái töôïng ñöôïc quaùn), moät beân laø naêng quaùn (chuû theå quaùn) thì ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu khoâng noùi laø moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi laø hai taâm tröôùc sau cuøng hoøa hôïp, maø chæ noùi moät beân laø sôû quaùn, moät beân

laø naêng quaùn, thì khoâng neân noùi laø quaùn ôû hieän taïi. Neáu noùi quaùn hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng quaùn veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì ñoái vôùi caên baát thieän tham khoâng theå naøo ñaõ quaùn- ñang quaùn vaø seõ quaùn, ñoù laø baát thieän. Neáu khoâng theå quaùn thì khoâng theå naøo ñaõ chaùn- ñang chaùn vaø seõ chaùn. Neáu khoâng coù khaû naêng chaùn sôï thì khoâng theå naøo ñaõ lìa nhieãm- ñang lìa nhieãm vaø seõ lìa nhieãm. Neáu khoâng coù khaû naêng lìa nhieãm thì khoâng theå naøo ñaõ giaûi thoaùt- ñang giaûi thoaùt vaø seõ giaûi thoaùt. Neáu khoâng coù khaû naêng giaûi thoaùt, thì khoâng theå naøo ñaõ nhaäp Nieát-baøn- ñang nhaäp Nieát-baøn vaø seõ nhaäp Nieát-baøn. Nhö ñieàu baát thieän ñoù ñuùng laø söï keát troùi, söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân vaø tuøy phieàn naõo, neân phaûi boû- phaûi buoâng- phaûi ñoaïn döùt vaø bieát khaép cuõng vaäy. Laïi hoûi thaày aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laøø coù ngöôøi ñoái vôùi caên baát thieän tham lam ñaõ quaùn- ñang quaùn vaø seõ quan saùt, thaáy ôû ñôøi sau seõ chòu caùi khoå dò thuïc? Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Vaäy quaùn ra sao? Quaùn veà quaù khöù- vò lai hay hieän taïi chaêng? Neáu noùi quaùn veà quaù khöù thì neân noùi coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp

ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Vì neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, cuõng hay taïo nghieäp, cuõng lieàn nhaän laõnh dò thuïc cuûa nghieäp ñoù. Ñaây laø khoâng ñuùng lyù. Neáu khoâng noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, cuõng hay taïo nghieäp, cuõng lieàn nhaän laõnh dò thuïc cuûa nghieäp ñoù, thì khoâng neân noùi quaùn veà hieän taïi. Neáu noùi quaùn veà hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi laø khoâng quaùn veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì ñoái vôùi caên baát thieän tham lam khoâng theå naøo ñaõ quaùn- ñang quaùn vaø seõ quaùn thaáy roõ ñôøi sau phaûi chieâu caûm caùi khoå dò thuïc. Neáu khoâng coù khaû naêng quan saùt thì khoâng theå naøo ñaõ chaùn - ñang chaùn vaø seõ chaùn sôï. Neáu khoâng coù khaû naêng chaùn sôï thì khoâng theå naøo ñaõ lìa nhieãm - ñang lìa nhieãm vaø seõ lìa nhieãm. Neáu khoâng coù khaû naêng lìa nhieãm thì khoâng theå naøo ñaõ giaûi thoaùt - ñang giaûi thoaùt vaø seõ giaûi thoaùt. Neáu khoâng coù khaû naêng giaûi thoaùt, thì khoâng theå naøo nhaäp Nieát-baøn- ñang nhaäp Nieát-baøn vaø seõ nhaäp Nieát-baøn. Cuõng nhö noùi veà tham lam laø caên baát thieän, thì caùc caên baát thieän saân giaän vaø ngu si cuõng nhö theá.

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 620

Haïnh aùc cuûa thaân, haïnh aùc cuûa ngöõ laø phaùp baát thieän, khoâng phaûi laø kieát (keát), laø phöôïc (troùi buoäc), laø tuøy mieân, laø tuøy phieàn naõo, maø laø caùi phaûi buoâng boû, laø ñoaïn döùt, laø bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Haønh aùc cuûa yù laø baát thieän, laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, cuûa tuøy phieàn naõo, laø caùi khoå phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi ñoaïn döùt vaø bieát khaép, chuùng hay chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Caùc töôûng veà duïc, veà saân giaän, veà aùc haïi ñeàu laø baát thieän, khoâng phaûi laø keát, khoâng phaûi laø buoäc, khoâng phaûi laø söï buoäc raøng cuûa tuøy mieân, cuûa tuøy phieàn naõo, maø laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt vaø phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Caùc taàm veà duïc, veà giaän döõ, veà aùc haïi ñeàu laø baát thieän, khoâng phaûi laø keát buoäc, khoâng phaûi laø söï buoäc raøng cuûa tuøy mieân, maø laø tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Lónh vöïc veà duïc, lónh vöïc veà saân laø ñieàu baát thieän, laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Lónh vöïc veà haïi laø ñieàu baát thieän, khoâng phaûi laø keát, khoâng phaûi laø buoäc, khoâng phaûi laø söï buoäc raøng cuûa tuøy mieân, maø laø tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, caùi phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt vaø phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Laäu duïc, laäu voâ minh laø ñieàu baát thieän, laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt

vaø phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Phaùp höõu laäu khoâng phaûi laø ñieàu baát thieän, maø laø söï keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù khoâng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Löûa tham, löûa saân, löûa si vaø aùi duïc laø caùc ñieàu baát thieän, laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. AÙi saéc, aùi voâ saéc khoâng phaûi laø baát thieän, maø laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng khoâng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi

sau. Hieän coù tham, coù saân, coù si; tham caáu, saân caáu, si caáu; söï coät troùi cuûa tham, coät troùi cuûa saân, coät troùi cuûa si..., ñeàu laø baát thieän. Chuùng laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. ----------

Uaån Thöù 1: MUÏC KIEÀN LIEÂN, Phaàn 2

Tuïng OÁt-ñaø-nam thöù hai: Boäc, aùch, thuû, heä, caùi, Döôùi, treân, taøi, caâu, ngaïi, Kieán aùi vaø tuøy mieân, Taø chi, kieát, nghieäp ñaïo. Sa-moân Muïc-lieân noùi theá naøy: Quaù khöù- vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh, Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi veà boán thöù boäc löu (doøng thaùc) laø: Duïc boäc löu, Höõu boäc löu, Kieán boäc löu vaø Voâ minh boäc löu. Thaày aáy ñaùp: Ñuùng vaäy. Laïi hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø coù ngöôøi coù khaû naêng ñoái vôùi Duïc boäc löu ñaõ quan saùt- ñang quan saùt- seõ quan saùt, thaáy noù laø baát thieän. Thaày aáy baûo: Ñuùng vaäy. Vaø quaùn nhö theá naøo? Quaùn veà quaù khöù- vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi quaùn veà quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc sau hai taâm hoøa hôïp nhau. Moät beân laø sôû quaùn, moät beân laø naêng quaùn, ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu khoâng noùi coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc sau hai taâm hoøa hôïp nhau, moät beân laø sôû quaùn, moät beân laø naêng quaùn, thì khoâng neân noùi laø quaùn hieän taïi. Neáu noùi quaùn hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng quaùn quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì ñoái vôùi Duïc boäc löu khoâng coù theå ñaõ quaùn- ñang quaùn vaø seõ quaùn ñeå thaáy ñoù laø baát thieän. Neáu khoâng kheùo quan saùt thì khoâng coù theå ñaõ chaùn sôï- ñang chaùn sôï vaø seõ chaùn sôï.

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 622

Neáu khoâng kheùo chaùn sôï thì khoâng coù theå ñaõ lìa nhieãm- ñang lìa nhieãm vaø seõ lìa nhieãm. Neáu khoâng kheùo lìa nhieãm thì khoâng coù theå ñaõ giaûi thoaùt- ñang giaûi thoaùt vaø seõ giaûi thoaùt. Neáu khoâng kheùo giaûi thoaùt thì khoâng coù theå ñaõ nhaäp Nieát-baøn- ñang nhaäp Nieát-baøn vaø seõ nhaäp Nieát-baøn. Ñieàu baát thieän nhö theá ñuùng laø söï keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân vaø tuøy phieàn naõo. Noù laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, cuõng theá. Laïi hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø coù ngöôøi coù khaû naêng ñoái vôùi Duïc boäc löu ñaõ quaùn-ñang quaùn vaø seõ quan saùt, thaáy noù seõ chieâu caûm caùi khoå dò thuïc? Thaày aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá! Quaùn saùt nhö theá naøo? Quaùn veà quaù khöù- vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi quaùn veà quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi quaùn veà hieän taïi, neân noùi coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, cuõng coù theå taïo nghieäp, cuõng lieàn nhaän laõnh caùc dò thuïc cuûa nghieäp ñoù. Ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu khoâng noùi coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, cuõng coù theå taïo nghieäp, cuõng lieàn nhaän laõnh caùc dò thuïc cuûa nghieäp ñoù, thì khoâng neân noùi laø quaùn veà hieän taïi. Neáu noùi quaùn veà hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng coù quaùn veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì ñoái vôùi Duïc boäc löu khoâng coù theå ñaõ quaùn, ñang quaùn vaø seõ quaùn, ñeå thaáy noù chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Neáu khoâng coù khaû naêng quan saùt thì khoâng coù theå ñaõ chaùn sôï- ñang chaùn sôï vaø seõ chaùn sôï. Neáu khoâng coù khaû naêng chaùn sôï thì khoâng coù theå ñaõ lìa nhieãm- ñang lìa nhieãm vaø seõ lìa nhieãm. Neáu khoâng coù khaû naêng lìa nhieãm thì khoâng coù theå ñaõ giaûi thoaùt-ñang giaûi thoaùt vaø seõ giaûi thoaùt. Neáu khoâng coù khaû naêng giaûi thoaùt thì khoâng coù theå ñaõ nhaäp Nieát-baøn- ñang nhaäp Nieát-baøn vaø seõ nhaäp Nieát-baøn ñöôïc. Cuõng nhö noùi veà Duïc boäc löu, caùc thöù boäc löu nhö: Kieán boäc löu, Voâ minh boäc löu cuõng gioáng nhö theá. Höõu boäc löu khoâng phaûi laø baát thieän, maø laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép. Noù khoâng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Cuõng nhö boäc löu, aùch cuõng theá.

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 623

Trong caùc thöù thuû (chaáp giöõ) thì duïc thuû, kieán thuû, giôùi caám thuû laø baát thieän, laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Ngaõ ngöõ thuû khoâng phaûi laø baát thieän, maø laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo.

Noù laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, khoâng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Caùc heä laø baát thieän. Noù laø keát buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Ñoái vôùi caùc thöù caùi (söï che ngaên) goàm coù caùi tham duïc, caùi giaän döõ, caùi si meâ..., ñeàu laø baát thieän. Noù laø keát, laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Caùi hoân traàm - tuøy mieân, caùi traïo cöû - oá taùc (hoái) ñeàu laø baát thieän, khoâng phaûi laø keát, laø buoäc, khoâng phaûi laø tuøy mieân, maø laø söï raøng buoäc cuûa tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép. Chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Trong kieán phaàn döôùi thì thaân kieán khoâng phaûi laø baát thieän, maø laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi boû, phaûi buoâng, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù khoâng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Caùc kieát phaàn döôùi coøn laïi laø baát thieän, laø keát, laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, vì noù coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Trong kieát phaàn treân, thì kieát traïo cöû, khoâng phaûi laø baát thieän, khoâng phaûi laø keát, laø buoäc, khoâng phaûi laø tuøy mieân, maø aø söï raøng buoäc tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép. Noù khoâng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Caùc kieát phaàn treân coøn laïi khoâng phaûi laø baát thieän, maø laø kieát, laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép. Noù khoâng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Naêm taâm Caên taøi vaø naêm taâm Caâu ngaïi ñeàu laø baát thieän, laø kieát, laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau.

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 624

Trong caùc kieán, thì Taùt-ca-da kieán (Thaân kieán) vaø Bieân kieán chaáp khoâng phaûi laø baát thieän, maø laø keát, laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng khoâng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Taø kieán, Kieán thuû, Giôùi caám thuû laø baát thieän, laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, chuùng coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Caùc aùi thaân laø baát thieän, maø laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùi khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Trong caùc tuøy mieân, coù tham tuøy mieân, khoâng phaûi laø baát thieän, maø laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi

buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù khoâng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Coøn caùc tuøy mieân khaùc ñeàu laø baát thieän, laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Trong caùc taø chi, thì taø kieán laø baát thieän, laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Taø ngöõ, taø nghieäp, taø maïng ñeàu laø baát thieän, noù khoâng phaûi laø kieát, laø buoäc, laø tuøy mieân, cuõng khoâng phaûi laø tuøy phieàn naõo raøng buoäc, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Coøn caùc taø chi khaùc ñeàu laø baát thieän, khoâng phaûi laø keát laø buoäc, khoâng phaûi laø tuøy mieân, maø laø tuøy phieàn naõo khoâng raøng buoäc, maø laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Trong caùc kieát, thì kieát ganh gheùt, kieát keo kieät laø baát thieän, laø keát laø buoäc, khoâng phaûi laø tuøy mieân, maølaø tuøy phieàn naõo raøng buoäc, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Coøn caùc kieát khaùc ñeàu laø baát thieän, laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau.

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 625

Trong caùc nghieäp ñaïo thì baûy nghieäp ñaïo tröôùc ñeàu laø baát thieän, noù khoâng phaûi laø kieát, laø buoäc, laø tuøy mieân, cuõng khoâng phaûi laø tuøy phieàn naõo buoäc raøng, maø laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau. Ba nghieäp ñaïo sau ñeàu laø baát thieän, laø keát laø buoäc, laø söï raøng buoäc cuûa tuøy mieân, tuøy phieàn naõo, laø caùi phaûi buoâng, phaûi boû, phaûi caét ñöùt, phaûi bieát khaép, noù coù khaû naêng chieâu caûm caùc khoå dò thuïc ôû ñôøi sau.

Uaån Thöù 1: MUÏC KIEÀN LIEÂN, Phaàn 3

Tuïng OÁt-ñaø-nam thöù ba: Kieát, caùi, giaùc chi, taâm, thoï yù, Ñieàu luyeän, trì kieân ôû roát sau. Sa-moân Muïc-lieân noùi: Quaù khöù- vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho nhö theá naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh, Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Neáu coù kieát noäi nhaõn thì bieát ñuùng nhö thaät ta ñang coù kieát noäi nhaõn. Neáu khoâng coù kieát noäi nhaõn thì bieát ñuùng nhö thaät ta khoâng coù kieát noäi nhaõn. Coøn nhö nhaõn kieát aáy chöa sinh maø sinh, ñaõ sinh ra roài thì neân khieán cho caét ñöùc, khi ñaõ caét ñöùt thì giöõ gìn khieán noù sau naøy ñöøng sinh laïi nöõa. Cuõng ñeàu bieát ñuùng nhö thaät caùc vieäc nhö theá. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö

vaäy. Nhöng bieát nhö theá naøo? Noù thuoäc veà quaù khöù- vò lai hay ôû hieän taïi? Neáu noùi bieát veà quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng neân noùi khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng neân noùi khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà hieän taïi thì neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû tri (ñoái töôïng ñöôïc nhaän bieát), moät beân laø naêng tri (chuû theå nhaän bieát), thì ñieàu ñoù khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû tri, moät beân laø naêng tri, thì khoâng neân noùi laø bieát veà hieän taïi. Neáu noùi bieát veà hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng bieát veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì trong kinh Ñöùc

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 626

Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Neáu coù caùc kieát noäi nhaõn thì bieát ñuùng nhö thaät laø ta coù kieát noäi nhaõn. Neáu khoâng coù kieát noäi nhaõn thì bieát ñuùng nhö thaät laø ta khoâng coù kieát noäi nhaõn. Coøn nhö kieát nhaõn aáy chöa sinh maø sinh, ñaõ sinh roài thì neân caét ñöùt, khi ñaõ caét ñöùt thì giöõ gìn khieán noù sau naøy ñöøng sinh laïi nöõa. Cuõng bieát ñuùng chính xaùc nhö theá. Nhö vaäy thì vôùi kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi ñoù, oâng cheâ bai choáng ñoái, vöôït boû, traùi nghòch laïi. Neáu oâng cheâ bai, choáng ñoái vôùi caùc ñieàu trong kinh do Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi nhö theá thì khoâng hôïp vôùi ñaïo lyù. Cuõng nhö noùi veà kieát nhaõn, caùc thöù kieát veà tai- muõi- löôõi- thaân yù cuõng gioáng nhö theá. Sa-moân Muïc-lieân noùi lôøi theá naøy: Quaù khöù- vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nhö trong caùc kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Neáu ta ñang bò tham duïc ñieàu khieån thì bieát ñuùng nhö thaät ta ñang bò tham duïc ñieàu khieån. Coøn neáu ta khoâng bò tham duïc ñieàu khieån, thì bieát ñuùng nhö thaät ta khoâng bò tham duïc ñieàu khieån. Coøn nhö tham duïc ñoù chöa sinh maø sinh, ñaõ sinh roài thì dieät, ñaõ ñoaïn döùt noù thì ñöøng ñeå sau naøy sinh laïi. Caùc vieäc nhö theá ñeàu bieát ñuùng nhö thaät. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Nhöng bieát noù nhö theá naøo? Noù thuoäc veà quaù khöù-vò lai hay ôû hieän taïi? Neáu noùi bieát veà quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng neân noùi khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng neân noùi khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû tri, moät beân laø naêng tri. Ñieàu ñoù khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi laø khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû tri, moät beân laø naêng tri, thì khoâng neân noùi laø bieát veà hieän taïi. Neáu noùi bieát veà hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng

bieát veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì theo nhö kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Neáu ta ñang bò tham duïc ñieàu khieån thì bieát ñuùng nhö thaät ta ñang bò tham duïc ñieàu khieån. Coøn neáu ta khoâng bò tham duïc ñieàu khieån, thì bieát ñuùng nhö thaät ta khoâng bò tham duïc ñieàu khieån. Coøn nhö tham duïc ñoù chöa sinh maø sinh, ñaõ sinh roài phaûi caét ñöùt, ñaõ caét ñöùt thì khoâng ñeå noù sinh laïi sau naøy. Caùc vieäc

nhö theá ñeàu bieát ñuùng nhö thaät. Nhö vaäy thì ñoái vôùi lôøi Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi trong Kheá kinh, oâng laïi cheâ bai choáng baùng, vöôït boû, traùi nghòch. Neáu oâng ñaõ cheâ bai, choáng ñoái caùc ñieàu trong kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi thì khoâng hôïp vôùi ñaïo lyù. Nhö noùi veà caùi tham duïc, caùc thöù caùi giaän döõ, hoân traàm tuøy mieân, traïo cöû, aùc taùc, nghi ngôø..., cuõng gioáng nhö theá. Sa-moân Muïc-lieân noùi theá naøy: Quaù khöù- vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Ñoái vôùi caùc lôøi hay yù thieän trong Kheá kinh, Theá Toân coù noùi: Neáu beân trong ta ñang coù caùc giaùc chi nhö Nieäm v.v... thì bieát ñuùng nhö thaät, trong ta ñang coù caùc giaùc chi nhö Nieäm v.v... Coøn neáu ta khoâng coù caùc giaùc chi nhö Nieäm v.v... thì bieát ñuùng nhö thaät trong ta khoâng coù caùc giaùc chi nhö Nieäm v.v... Coøn nhö caùc giaùc chi nhö Nieäm v.v... naøy chöa sinh thì khieán cho sinh, ñaõ sinh ra roài thì khieán coøn maõi khoâng queân maát, tu taäp ñaày ñuû, theâm lôùn roäng ñeán trí taùc chöùng. Cuõng bieát ñuùng nhö thaät caùc vieäc nhö theá. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Nhöng bieát nhö theá naøo? Noù thuoäc veà quaù khöù-vò lai hay ôû hieän taïi? Neáu noùi bieát veà quaù khöù thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà vò lai, thì neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû tri, moät beân laø naêng tri, thì ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, coøn thaáy moät beân laø sôû tri, moät beân laø naêng tri, thì khoâng neân noùi laø bieát veà hieän taïi. Neáu noùi bieát veà hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng bieát veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì vôùi lôøi hay yù thieän Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: trong kinh Neáu beân trong ta ñang coù giaùc chi nhö Nieäm v.v... thì bieát ñuùng nhö thaät laø trong ta ñang coù giaùc chi nhö Nieäm v.v... Coøn trong ta khoâng coù giaùc chi nhö Nieäm v.v... thì bieát ñuùng nhö thaät laø trong ta khoâng coù giaùc chi nhö Nieäm v.v... Coøn nhö giaùc chi nhö Nieäm v.v... naøy chöa sinh thì khieán cho noù sinh, ñaõ sinh roài thì khieán noù coøn maõi khoâng queân, tu taäp ñaày ñuû, khieán caøng roäng lôùn ñeán trí taùc chöùng. Caùc vieäc nhö theá ñeàu bieát ñuùng nhö thaät. Nhö vaäy ñoái vôùi kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi, oâng laïi cheâ bai, choáng ñoái, vöôït boû, ñi ngöôïc laïi. Neáu oâng ñaõ cheâ bai choáng ñoái laïi thì

khoâng hôïp vôùi ñaïo lyù. Nhö noùi veà giaùc chi Nieäm, thì caùc giaùc chi khaùc nhö Traïch phaùp, Tinh taán, Hyû, Khinh an, Ñònh, Xaû v.v... cuõng gioáng nhö theá. Sa-moân Muïc-lieân noùi theá naøy: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi thaày aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Neáu ñang coù taâm tham thì bieát ñuùng nhö thaät laø ñang coù taâm tham. Neáu ñaõ lìa boû taâm tham thì bieát ñuùng nhö thaät laø ñaõ lìa boû taâm tham? Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Nhöng phaûi bieát nhö theá naøo, noù thuoäc veà quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi bieát veà quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi bieát veà hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp. Neáu coøn thaáy moät beân laø sôû tri, moät beân laø naêng tri, thì ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû tri, moät beân laø naêng tri, thì khoâng neân noùi laø bieát veà hieän taïi. Neáu noùi bieát veà hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng bieát veà quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì ñoái vôùi Kheá kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Neáu ñang coù taâm tham thì bieát ñuùng nhö thaät laø ñang coù taâm tham, coøn nhö ñaõ lìa boû taâm tham thì bieát ñuùng nhö thaät laø ñaõ lìa boû taâm tham. Nhö theá thì ñoái vôùi Kheá kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi, oâng nhaèm cheâ bai, choáng ñoái, vöôït boû, ñi ngöôïc laïi. Neáu oâng ñaõ cheâ bai, choáng baùng thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Cuõng nhö noùi veà coù taâm tham, lìa boû taâm tham, caùc thöù nhö coù taâm saân - lìa boû taâm saân, coù taâm si - lìa boû taâm si, taâm toùm taét, taâm phaân taùn, taâm chìm xuoáng, taâm noåi daäy, taâm quaáy ñoäng, taâm khoâng quaáy ñoäng, taâm khoâng vaéng laëng, taâm vaéng laëng, taâm khoâng ñònh, taâm ñònh, taâm khoâng tu, taâm tu taäp, taâm khoâng giaûi thoaùt, taâm giaûi thoaùt..., ñeàu bieát ñuùng nhö thaät, cuõng nhö vaäy. Sa-moân Muïc-lieân noùi: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Thoï coù hai thöù: Moät laø thaân thoï, hai laø taâm thoï. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng theá. Naày thaày, neáu

ta nhaän ñöôïc caùc thoï veà thaân, caùc thoï veà taâm, thì luùc ñoù neân noùi ôû thôøi naøo? Quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi noù ôû quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù ôû hieän taïi, neân noùi laø coù moät

Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, cuøng nhaän laõnh hai thöù thoï: Moät laø thoï cuûa thaân, hai laø thoï cuûa taâm. Ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi laø khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, nhaän laõnh hai thöù thoï: moät laø thoï cuûa thaân, hai laø thoï cuûa taâm, thì khoâng neân noùi laø noù ôû hieän taïi. Neáu noùi ôû hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù khoâng ôû quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì ñoái vôùi Kheá kinh maø Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Thoï coù hai thöù: Moät laø thoï cuûa thaân, hai laø thoï cuûa taâm. Nhö vaäy ñoái vôùi kinh ñieån cuûa Ñöùc Theá Toân giaûng noùi, oâng nhaèm cheâ bai, choáng ñoái, vöôït boû, ñi ngöôïc laïi. Neáu oâng ñaõ cheâ bai, choáng ñoái, ñi ngöôïc laïi thì khoâng ñuùng ñaïo lyù. Sa-moân Muïc-lieân noùi: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng coù, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi ngöôøi aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng khoâng? Nghóa laø trong kinh ñieån Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Thoï coù ba thöù: Moät laø thoï vui, hai laø thoï khoå, ba laø thoï khoâng khoå khoâng vui. Ngöôøi naøy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Naày thaày, neáu khi laõnh nhaän ba thöù thoï ñoù, thì neân noùi ôû vaøo thôøi naøo? Quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi noù ôû quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù ôû hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, cuøng nhaän laõnh ba thöù thoï: Moät laø thoï vui, hai laø thoï khoå, ba laø thoï khoâng khoå khoâng vui. Ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, nhaän ñöôïc ba thöù thoï: Moät laø thoï vui, hai laø thoï khoå, ba laø thoï khoâng khoå khoâng vui, thì khoâng neân noùi laø noù ôû hieän taïi. Neáu noùi ôû hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng ôû quaù khöù-vò lai vaø hieän taïi thì laø ñoái vôùi kinh ñieån Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi lôøi hay yù thieän, noùi: Coù ba thöù thoï: Moät laø thoï vui, hai laø thoï khoå, ba laø thoï khoâng khoå khoâng vui. Nhö vaäy laø ñoái vôùi

caùc kinh ñieån do Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi, oâng nhaèm cheâ bai, choáng baùng, vöôït boû, ñi ngöôïc laïi. Neáu oâng cheâ bai choáng ñoái thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Sa-moân Muïc-lieân noùi: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng khoâng? Nghóa laø trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: YÙ vaø phaùp laøm duyeân phaùt sinh ra yù thöùc. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Nhöng naøy thaày, khi yù thöùc khôûi leân thì luùc ñoù yù neân noùi noù ôû thôøi naøo? Laø quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi noù ôû quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù ôû hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng

phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp vôùi yù vaø yù thöùc, thì khoâng neân noùi noù ôû trong hieän taïi. Neáu noùi noù ôû hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi noù khoâng ôû trong quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì trong kinh Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, noùi laø: YÙ vaø phaùp laøm duyeân phaùt sinh ra yù thöùc. Nhö vaäy, ñoái vôùi kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi, oâng nhaèm cheâ bai, choáng baùng, vöôït boû, ñi ngöôïc laïi. Neáu oâng ñaõ cheâ bai, choáng ñoái thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Sa-moân Muïc-lieân noùi theá naøy: Khoâng coù quaù khöù-vò lai, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø caùc kinh ñieån Ñöùc Theá Toân ñaõ giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Laáy raêng giöõ raêng ñöa ñaàu löôõi ñeå treân noùc hoïng. Laïi duøng taâm aáy ñeå haøng phuïc, giöõ gìn, ñieàu luyeän taâm mình. Ñieàu phuïc ôû thôøi naøo? ÔÛ quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi ñieàu luyeän taâm ôû quaù khöù thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi ñieàu luyeän taâm ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi ñieàu luyeän taâm ôû hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø- la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät laø ñoái töôïng ñieàu luyeän, hai laø chuû theå ñieàu luyeän. Ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø ñoái töôïng ñöôïc ñieàu luyeän,

moät beân laø chuû theå ñieàu luyeän, thì khoâng neân noùi laø ñieàu luyeän ôû hieän taïi. Neáu noùi ñöôïc ñieàu luyeän trong hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng ñieàu luyeän trong quaù khöù-vò lai vaø hieän taïi thì trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi laø duøng raêng giöõ raêng, ñaàu löôõi ñeå treân noùc hoïng, laïi duøng taâm giöõ gìn, ñieàu luyeän taâm. Thì nhö theá laø ñoái vôùi kinh ñieån oâng coù yù cheâ bai, choáng baùng, traùi boû, ñi ngöôïc laïi. Neáu oâng cheâ bai, choáng ñoái thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Sa-moân Muïc-lieân coù noùi nhö vaày: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø nôi Kheá kinh Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Nay noùi ñeå thaày Bí-soâ Boå-saéc-yeát-la-sa-lôïi bieát: Coù möôøi taùm yù caän haønh goïi laø só phu. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Laïi hoûi: Naày thaày, neáu khi maét thaáy saéc roài thì thuaän theo choã vui nôi caùc saéc maø caän haønh, baáy giôø thì möôøi baûy yù caän haønh kia phaûi noùi laø chuùng ñang ôû ñaâu? ÔÛ thôøi quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi chuùng ôû quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi chuùng ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi chuùng ôû hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, maø coù möôøi taùm yù caän haønh, ñoàng thôøi

cuøng hieän haønh. Ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, coù möôøi taùm yù caän haønh ñoàng thôøi cuøng hieän haønh, thì khoâng neân noùi laø ôû hieän taïi. Neáu noùi chuùng ôû hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng coù caû quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân giaûng noùi lôøi hay yù thieän, coù noùi: Nay xin noùi ñeå thaày Bí-soâ Boå-saéc-yeát-la-sa-lôïi bieát: Coù möôøi taùm yù caän haønh, goïi laø só phu. Nhö theá thì ñoái vôùi Kheá kinh do Ñöùc Theá Toân giaûng noùi, oâng coù yù cheâ bai choáng baùng, traùi boû, ñi ngöôïc laïi. Neáu oâng ñaõ cheâ bai choáng baùng thì khoâng hôïp ñaïo lyù. ----------

Uaån Thöù I: MUÏC KIEÀN LIEÂN, Phaàn 4

Tuïng OÁt-ñaø-nam thöù tö: Voâ sôû duyeân, tónh löï,

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 632

Dò sinh, Ñaïi só, theïn, Noùi choã ôû höõu tình, AÂn, Thaùnh ñeá, ñoaïn, laäu. Sa-moân Muïc-lieân noùi: Coù taâm voâ sôû duyeân. Neân hoûi ngöôøi aáy: Thaày coù thaáy ñieàu aáy ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh do Ñöùc Theá Toân ñaõ kheùo trình baøy giaûng daïy: Caùc thaày Bí-soâ neân phaân bieät bieát roõ. Vì bieát roõ neân goïi laø thöùc. Phaân bieät bieát roõ nhöõng gì? Nghóa laø phaân bieät, bieát roõ veà saéc-thanh-höông-vò-xuùc-phaùp? Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Thaày haõy laéng nghe, keûo laïi rôi vaøo choã tranh luaän bò thua. Neáu thaày noùi laø coù taâm voâ sôû duyeân, thì khoâng neân noùi trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân ñaõ kheùo trình baøy, giaûng daïy: Caùc thaày Bí-soâ neân phaân bieät bieát roõ, vì phaân bieät bieát roõ neân goïi laø thöùc. Phaân bieät bieát roõ nhöõng gì? Nghóa laø phaân bieät bieát roõ veà saéc, bieát roõ veà thanh, höông, vò, xuùc, phaùp... Neân neáu noùi nhö thaày thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu ñaõ noùi trong Kheá kinh, Ñöùc Theá Toân ñaõ kheùo trình baøy chæ daïy: Caùc thaày Bí-soâ caàn phaân bieät bieát roõ neân goïi laø thöùc. Phaân bieät roõ bieát nhöõng gì? Nghóa laø phaân bieät roõ bieát veà saéc-thanh-höông-vò-xuùc- phaùp, thì khoâng neân noùi laø coù taâm voâ sôû duyeân. Neáu noùi coù taâm voâ sôû duyeân thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Ngöôøi aáy noùi: Nhaát ñònh laø coù taâm voâ sôû duyeân. Vì sao nhö theá? Nghóa laø noù duyeân vôùi quaù khöù hoaëc duyeân vôùi vò lai. Neân hoûi ngöôøi aáy: Thaày coù chaáp nhaän ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân ñaõ kheùo giaûng daïy trình baøy laø: Vì thaày Bí-soâ Boån-ngö-sö-sa-ñeå maø noùi: Caùc thaày Bí-soâ, do caùc nhaân, do caùc thöù duyeân maø phaùt sinh ra thöùc. Khi thöùc ñaõ sinh roài thì rôi vaøo moïi thöù soá. Do maét (nhaõn caên) vaø saéc maø phaùt sinh ra thöùc, thöùc ñaõ sinh roài thì rôi vaøo soá nhaõn thöùc. Do tai- muõi- löôõi- thaân- yù vaø phaùp maø phaùt sinh ra thöùc, khi thöùc ñaõ sinh roài thì rôi vaøo soá yù thöùc? Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Thaày haõy nghó kyõ keûo rôi vaøo söï traùi ngöôïc. Neáu thaày noùi nhaát ñònh laø coù taâm voâ sôû duyeân thì khoâng neân noùi trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân kheùo giaûng daïy trình baøy, vì thaày Bí-soâ Boån-ngö-sö-sa-ñeå maø noùi: Naøy caùc vò Bí-soâ, do moïi thöù nhaân, do moïi thöù duyeân maø phaùt sinh ra thöùc. Khi thöùc ñaõ sinh roài thì rôi vaøo caùc thöù soá. Do

maét vaø saéc maø phaùt sinh ra thöùc. Khi thöùc ñaõ sinh ra roài thì rôi vaøo soá nhaõn thöùc. Do tai- muõi- löôõi- thaân- yù vaø phaùp maø phaùt sinh ra thöùc. Khi thöùc ñaõ sinh ra roài thì rôi vaøo soá yù thöùc. Neáu noùi nhö thaày thì khoâng hôïp ñaïo lyù.

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 633

Nay neáu thaày noùi trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân kheùo giaûng daïy trình baøy, vì thaày Bí-soâ Boån-ngö-sö-sa-ñeå maø noùi: Naøy caùc vò Bí-soâ, do caùc thöù nhaân, do caùc thöù duyeân maø phaùt sinh ra thöùc. Khi thöùc ñaõ sinh roài thì rôi vaøo soá nhaõn thöùc. Do tai-muõi-löôõi-thaân-yù vaø phaùp maø sinh ra thöùc. Khi thöùc ñaõ sinh ra roài thì rôi vaøo soá yù thöùc. Nhö vaäy thì khoâng neân noùi nhaát ñònh laø coù taâm voâ sôû duyeân. Neáu noùi nhaát ñònh laø coù taâm voâ sôû duyeân thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Sa-moân Muïc-lieân noùi theá naøy: Quaù khöù vaø vò lai ñeàu khoâng, thì hieän taïi laøm sao coù? Neân hoûi ngöôøi aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng khoâng? Neáu nhö coù keû bieát hoå theïn, xaáu hoå hoái haän giöõ gìn vaø ham thích hoïc taäp, nöông thaân laâu daøi ôû nhöõng nôi toát laønh vaø chöùng ñöôïc boán thöù tónh löï cuûa theá gian? Ngöôøi aáy ñaùp ñuùng nhö theá. Khi thaày ñoù saép qua ñôøi, coù caùc baäc trí thöùc ñoàng tu phaïm haïnh ñeán hoûi: Naày thaày, thaày coù nhôù roõ ñöôïc caùc quaû chöùng cuûa mình khoâng? Ngöôøi naøy thöa: Thöa caùc vò, toâi ñaõ chöùng ñöôïc boán thöù tónh löï ôû theá gian. Neân hoûi thaày aáy: Thaày aáy ñaõ nhôù ñöôïc nhöõng choã chöùng naøo? ÔÛ quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi laø ghi nhôù ôû quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi laø ghi nhôù ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi laø ghi nhôù ôû hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû kyù, moät beân laø naêng kyù (ñoái töôïng ñöôïc ghi nhôù - ngöôøi ghi nhôù). Laïi ôû trong ñònh thì noùi lôøi khaùc, ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät beân laø sôû kyù, moät beân laø naêng kyù. Laïi ôû trong ñònh khoâng noùi lôøi khaùc, thì khoâng neân noùi laø ghi nhôù ôû hieän taïi. Neáu noùi ghi nhôù ôû hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi laø khoâng ghi nhôù ôû caùc thôøi quaù khöù-vò lai vaø hieän taïi, töùc laø troáng khoâng, khoâng coù phaùp vöôït hôn ngöôøi khaùc, maø töï baûo laø coù. Ngöôøi aáy neân boû ñi thì ñuùng hôn. Sa-moân Muïc-lieân noùi: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng thì hieän taïi sao coù ñöôïc. Neân hoûi ngöôøi aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân ñaõ kheùo leùo dieãn giaûng trình baøy: Coù naêm thöù caên, ñoù laø Tín caên, Tinh taán caên, Nieäm caên, Ñònh caên vaø Tueä caên. Naày caùc thaày Bí-soâ, neáu nhö coù ngöôøi ñoái vôùi naêm caên naøy,

SOÁ 1539 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA THÖÙC THAÂN TUÙC - Quyeån 1 634

do ôû baäc cao, do maïnh meõ lanh lôïi, do ñieàu phuïc caên thieän, do tu haønh toaøn veïn maø chöùng ñöôïc A-la-haùn, ñaày ñuû caùc phaàn giaûi thoaùt. Töï mình ñaõ ñöôïc haøng phuïc neân chuyeån ñoåi ñöôïc nhöõng phaàn nhoû, chaäm thaønh töïu tueä giaûi thoaùt. Töø nay töï haøng phuïc laáy mình neân chuyeån ñoåi ñöôïc nhöõng phaàn nhoû, chaäm thaønh töïu söï chöùng ñaéc cuûa thaân. Töø nay ñaõ chuyeån ñoåi ñöôïc nhöõng phaàn nhoû, chaäm thaønh töïu caùc kieán ñaéc (chaùnh tri kieán). Töø nay ñaõ chuyeån ñoåi ñöôïc caùc phaàn nhoû, chaäm thaønh töïu tín giaûi thoaùt. Töø nay ñaõ ñieàu phuïc, chuyeån ñoåi nhöõng phaàn nhoû chaäm thaønh töïu haïnh tuøy phaùp, thaønh töïu haïnh tuøy tín. Naøy caùc thaày Bí-soâ, nhö theá neân bieát: Do caên Ba-la-maät-ña laøm duyeân maø quaû Ba-la-maät-ña ñöôïc thaønh laäp, do quaû Ba-la-maät-ña laøm duyeân maø Boå-ñaëc-giaø-la Ba- la-maät-ña ñöôïc thaønh laäp. Nhö theá thì naêm caên ñaâu coù voâ ích. Naøy caùc thaày Bí-soâ, neáu coù ngöôøi ñoái vôùi naêm caên naøy, taát caû ñeàu voâ ngaõ, thì coù theå noùi ngöôøi aáy ñaõ vöôït ra ngoaøi haïng phaøm phu? Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Naøy thaày, keû höõu hoïc hieän khôûi taâm raøng buoäc. Baáy giôø thì naêm caên aáy neân noùi laø ôû vaøo thôøi naøo, quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi ôû quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi ôû hieän taïi, neân noùi laø coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät laø taâm tu hoïc, hai laø taâm raøng buoäc. Ñieàu naøy khoâng ñuùng lyù. Neáu noùi khoâng coù moät Boå-ñaëc-giaø-la khoâng phaûi tröôùc, khoâng phaûi sau, hai taâm cuøng hoøa hôïp, moät laø taâm tu hoïc, hai laø taâm raøng buoäc, thì khoâng neân noùi laø noù ôû vaøo thôøi hieän taïi. Neáu noùi noù ôû thôøi hieän taïi thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng ôû caû ba thôøi quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì keû höõu hoïc hieän khôûi taâm raøng buoäc, neân noùi ñoù laø ôû ngoaøi, neân noùi ñoù laø haøng phaøm phu, neân noùi laø truï ôû beân ngoaøi thöù baäc cuûa haøng phaøm phu. Sa-moân Muïc-lieân coù noùi: Khoâng coù quaù khöù-vò lai, thì hieän taïi sao coù ñöôïc? Neân hoûi ngöôøi aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng chaêng? Nghóa laø trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân kheùo leùo giaûng daïy trình baøy, noùi: Vì caùc thaày chöa dieät, neân ñoái vôùi taàm töù cuûa baäc Ñaïi só maø noùi thì thieåu duïc laø phaùp, coøn ñaïi duïc laø phi phaùp. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Naøy caùc thaày, thieåu duïc laø phaùp theá naøo? Töùc laø taâm sôû phaùp cuøng töông öng vôùi taâm. Naày thaày, neáu baäc A-la-haùn, thaân ñang ôû coõi Duïc maø hieän

nhaäp vaøo ñònh dieät taän thì thieåu duïc nhö theá phaûi noùi laø ôû vaøo ñôøi naøo? Ñôøi quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi ôû vaøo quaù khöù, thì neân noùi laø coù thôøi quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi ôû vaøo vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì laø khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi ôû hieän taïi, thì khoâng theå noùi laø hieän

nhaäp vaøo ñònh dieät. Neáu noùi hieän nhaäp vaøo ñònh dieät thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng ôû caû quaù khöù-vò lai-hieän taïi thì baäc A-la-haùn coù thaân coøn ôû coõi Duïc, maø hieän nhaäp vaøo ñònh dieät seõ khoâng phaûi laø thieåu duïc. Sa-moân Muïc-lieân noùi: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng thì hieän taïi sao coù ñöôïc? Neân hoûi ngöôøi aáy: Thaày coù cho ñieàu naøy laø ñuùng khoâng? Ng- hóa laø trong Kheá kinh Ñöùc Theá Toân kheùo leùo giaûng daïy, trình baøy: Vì thaày La-hoã-la maø noùi: Naày thaày La-hoã-la, neáu coù thaày naøo bieát ñuùng söï vieäc maø laïi noùi doái, laïi khoâng bieát xaáu hoå, khoâng coù aên naên. Ta noùi ngöôøi aáy khoâng coù haïnh aùc naøo maø chaúng daùm laøm. Ngöôøi aáy ñaùp: Ñuùng nhö theá. Naøy thaày, xaáu hoå laø phaùp nhö theá naøo? Töùc laø taâm sôû phaùp cuøng töông öng vôùi taâm. Naøy thaày, baäc A-la-haùn coù thaân ñang ôû coõi Duïc maø hieän nhaäp ñònh dieät, thì xaáu hoå seõ ôû vaøo thôøi naøo? Laø quaù khöù-vò lai hay hieän taïi? Neáu noùi ôû quaù khöù, thì neân noùi laø coù quaù khöù, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù quaù khöùù. Neáu noùi khoâng coù quaù khöù thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi ôû vò lai, neân noùi laø coù vò lai, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù vò lai. Neáu noùi khoâng coù vò lai thì laø traùi ñaïo lyù. Neáu noùi ôû hieän taïi, thì khoâng neân noùi laø hieän nhaäp vaøo ñònh dieät. Neáu noùi hieän nhaäp vaøo ñònh dieät thì khoâng hôïp ñaïo lyù. Neáu noùi khoâng ôû caû ba thôøi quaù khöù-vò lai-hieän taïi, töùc laø baäc A- la-haùn coù thaân ñang ôû coõi Duïc, hieän nhaäp vaøo ñònh dieät seõ khoâng bieát xaáu hoå.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.